

Avântul

ZIAR SĂPTĂMÂNAL — CULTURAL ȘI INFORMATIV.

Către Cititori

(Dela Anul VI nr. 155 —
la Anul XI nr. 156)

Avântul a reapărut. Acest
întăiu număr pe care cititorii
il au din nte l-am numerotat
anul XI Nr. 156. Anul XI nu
este numai anul calendaristic
al existenței acestui zi r, ci es-
te chiar al vârstei lui efective.

Căci Avântul n'a încetat nici
o clipă, în anii aceștia câți nu
s'a tipărit. El a trăit mereu,
și în sufletele colaboratorilor
care au fost nevoiți să-l sus-
pende, din lipsuri bănești,
după cum a trăit și în sufletele
nenumăraților cititori care ne
vorbeau cu sete despre ce-a
fost Avântul.

Încetarea Avântului în 1935
își are înțelesul în vremurile
desmățului politic din trecut
și a desmățului practicat de
presa deodinioară care apărea
după cum era mai mult sau
mai puțin inclăzită de febra
electorală a iarmaroului poli-
tic.

Se mai adaugă la acestea
lipsa de sprijin din partea
cititorilor noștri, care de alt-
fel ne apreciau scrisul și ga-
zeta. Am avut aproape 1 000 de
abonați, dintre care nu-și
plăteau suta de lei pe an decât
vreo 300! Ori cu, 30 mil lei
nu se poate scoate o gazetă
ca această, a cărei tipărire
costă cam 70-80 mil lei pe an.

Reapariția Avântului, își are
iarăși un înțeles care se
desprinde însă din ținuta vre-
murilor noi care s'au ivit în
țara noastră.

Avântul a fost un ziar de
o serioasă înfățișare aici în
Piatra și județul Neamț, un
ziar de curată gândire, de o-
biectivă și dreaptă judecare
a evenimentelor și oamenilor.

Avântul a fost o gazetă care
s'a menținut într-o perfecă
imparțialitate. Nu s'a pus în
slujba nimănui, nu s'a închinat
idolilor trecători ai lumii a-
cestea, n'a cerșit favoarea
nimănui... A fost gazeta care
și-a controlat gândirea, și-a
cântărit cuvântul, și-a cum-
pănit poririile. A adus la cunoș-
tința publicului știri verifica-
te cu o severă auto-cenzură, a
comentat, răspicat, fapte și
idei, ori de unde ar fi pornite ele.

Avântul a fost o gazetă în a-
devăratul înțeles al cuvântului.
Nu mai vorbim la necesi-
tatea gazetei noastre. Toți
cei ce ne-au cunoscut altăda-
tă și ne-au prețuit — și sunt
mulți aceștia — ne-au cerut
să reapărem.

Le-am ascultat chemarea.
Pornim din nou de muncă,
pornim același plan de lucru,
bucuroși că putem fi de fol-
los. Vom încerca să facem
din Avântul ceea ce trebuie să
fie: gazetă cu suflet românesc,
cu gânduri cinstite, cu pre-
ocupări de bine pentru toți
acei ce vor binele țării, jude-
țului. Și mai cu seamă
pentru acei ce vor binele și
propășirea Neamului și Tro-
nului.

REDACȚIA

IN AMINTIREA REGINEI MARIA

S'au împlinit, așa dar, șase
luni dela moartea Reginei
Maria. Șase luni, de când făp-
tura ei de poezie și de vis a
părăsit țara, pentru care a luptat,
a suferit și pe care a iubit-o
cu neînfrântă căldură a celui
mai generos dintre suflete.

Șase luni, în care timp dorul
poporului după Stăpâna lui,
îmbinat cu toate marile melan-
colii ale unei despărțiri fără
sfârșit, a crescut în intensitate,
apăsându-și arzătoarea sa pe-
cete în suflete, în gânduri, în
inimi.

La Curtea de Argeș, sub bol-
ile mănăstirii Meșterului Ma-
nole, clopotele s'au clătina-
t cu jale, în amintirea ei, ca niște
obosite frunzi desnădăjduite.

La Balcic — trudite, rostogo-
lindu-și durerea — valurile mă-
rilor, pe care ochii Marelui Doamne
le-au sărutat de atâtea ori, s'au
prosternat în fața „Stellei Ma-
ris", unde altădată se înălța
statura de legendă și profilul
de basm al Reginei.

Amintirea Reginei Maria nu
se va șterge niciodată, din su-
fletul poporului. Marele iubiri,
marile venerații populare, cresc
în intensitate, cu atât mai mult,
cu cât obiectul iubirii și al vene-
rației se îndepărtează în
timp.

Din ceea ce a fost, din amin-

tirea înaltă, care nu poate fi
ștersă de nici o putere, din
tot ceea ce a semănat, fermecă-
tor de frumos Marea Regină,

pe pământul țării, se ridică —
fără moarte — florile de recu-
noștință de care țara întreagă
este plină.

Un om de inimă: Colonelul Crețulescu

Ziarul nostru își face un punct
de onoare, ca, în primul număr
al reapariției sale, să-și arate
mulțumirea față de acel care a
fost factorul de seamă al ace-
stei reînvieri.

Este d. colonel Ilie Crețulescu,
prefectul județului nostru. Prin
străduința sa am putut reape-
re. Ne-a adus autorizația de apari-
ție, după ce ne-a îndemnat s'o
cerem; ne-a încurajat cu vorba
și cu fapta. Datorită d-sale am
pornit din nou la lucru.

Fiu al țărâului nostru, trec-
ut prinierarhia militară, pe un
drum plin de triumfuri, primind
misiuni delicate și de mare răs-
pundere în țară și străinătate,
purta peste tot un zâmbet de
înțelegere și încurajare, colonelul
Crețulescu trebuia să se gân-
dească și la nevoia pe care o
simte orașul și județul nostru de

o gazetă. Și mai ales de o gazetă
românească, cu răspundere și cu
greutate, care să ducă vesti de

la noi și îndrumări dela cei care
vor și pot să le deie.

Și, credem, cel dintâi pornit
pentru o bună îndrumare a ce-
tățenilor acestui județ este d-l.
col. Crețulescu. De câte ori l-am
căutat la prefectură, l-am găsit
lucrând singur la trebile județu-
lui. Mai ales la acele de ridicare a
satului: organizări de cantine,
serviciu sanitar, cămine culturale,
ajutorarea nevoiașilor etc.

Fie-ne îngăduit deci, ca, odată
cu reapariția noastră să ne ma-
nifestăm și pe această cale, două
sentimente care ne domină, gân-
dindu-ne la d-sa: acela de ad-
mirație pentru felul cum înțelege
să lucreze pe locurile tărâmurilor,
și acela de recunoștință a noastră
pentru bunele îndemnuri și opti-
mismul care, pornind din sufletul
d-sale, merge la inima noastră
și ne dă curaj. A. A. Rotundu

La o aniversare...

Const. Emil Dănciuloiu

Când am ajuns acolo, petre-
cerea era în tolu; nu se aze-
seră încă toți la mese; în schimb,
bucuri stăteau în deajuns. Și
zarvă, slavă Domnului; ici gla-
sură frântă de sughit îmbrăc-
turii; colo răsăte gâlgâind în pa-
harele cu vin.

Și încercând să mă strecur
cât mai neobservat printre invi-
tați, tocmai când mă felicitam
pentru propria-mi felicitate, un-
de-mi înling goldul în colțul unei
mese din cale, s'o starni, nu alta;
Dar o nenorocire nu vine nici
când singură; deoarece căutând
un punct de restabilire a echil-

ibrului, m'am pomenit sprijin-
du-mă cam vitreg de catifeaua
unui gât din apropiere, contrac-
tat deodată ca la cine știe ce hlo-
doasă apropiere. Inevitabilele
scuze, capul plecat a iertăciune
și răspunsul surâsului de cir-
cumstanță.

Cineva încearcă să improaște
hăituita mea persoană cu unda
unei manifestații, dar cuvintele-l
îmbietoare se pierd în indiferen-
ța generală.

Încet, încet, tmi fac loc în ca-
mera din față, unde doi copilași
tmi întind priviri calde pe țișeta
obrajilor lor de purpură.

Între timp, alături, zăfătuț se
întinde la masă.

Nu-l cunosc pe toți dar ob-
serv că majoritatea sunt dascăli.

Cunoscuta bună-voe moldavă
se ia la întrecere cu gluma și
veselia. De remarcat că doam-
nele s'au zmul de lângă soții
lor; o singură pereche întârziată,
suportă stoc ploala de front
pornită din toiba veșnic plină a
unui respectat dascăl care trage
brazdă pe ogorul pentametruului.

Cineva își întreabă vecinul
dacă acesta se mai ocupă cu a-
gricoltura și creșterea vitelor.

În fund într-o altitudine de izo-
lare spirituală amintind „Gân-
direa" de Rodin, dascălul cu
profil de Bernadotte rezolvă par-
că pe cercul ochelarilor o pro-
blemă euclidiană.

Evenimente din urmă

Biserica din Stejaru

...Acum câteva luni, cerul
și-a ferit perdelele — vătuite
ale norilor, pentru ca razele
solare să poată îmbrăca în
sclipiri biserica de piatră
dela Stejaru.

Evenimentul nu a putut
fi comentat, cu toată am-
ploarea cuvenită, fiindcă
lipsea o presă locală. El a
rămas în schimb viu în inima
noastră, pentru că să-l re-
dăm astăzi cu aceiași pro-
spețime.

Biserica dela Stejaru, —
a cărei târnosire prin par-
ticiparea P. S. S. Arh.
Valerie Moglan, a luat atunci
proporțiile unui eveniment
pe ținut — are valoare și
din punct de vedere artistic
și din această pricină ar putea
să figureze în ghidurile tu-
ristice locale, ca un monu-
ment mai mult al județului.

Sub aspect social-religios
sfântul locaș dela Stejaru
este o dovadă înviorătoare
că puterea credinței mai
zugrăvește încă icoane în
biserici.

Și mai este ceva: Minunea
dela Stejaru n'ar fi fost cu
putință dacă Soc. Coop.
Albina n'ar fi recăutat legenda
Meșterului Manole. Fruntașa
cooperăției românești a zi-
dit între pietrele bisericii un
ideal urmărit de două zeci
de ani.

Numai așa s'a înfăptuit
miracolul.

Tezaurul credinței dela
Stejaru este copilul coope-
rativei „Albina" care l-a
crescut piatră cu piatră,
dela temelie până la crucea
din vârful turelor.

Pentru d-l ing. Turcan,
iscusitul conducător al Coop.
Albina — principalul factor
cooperator este capitalul-
om e alcătuit din corp și
suflet.

De aceea pentru trup a

Alături — cu o poșetă trainic
strânsă la piept, iar cu cealaltă
mână fluturând pe deasupra ca-
petelor un carnet — cineva prelin-
de că știe deacum de câte ori
a lipsit domul de acasă.

Cu privire indiferentă, o doam-
nă își arcuște stacoitu ovalul
unor buze palide; apoi, cu dulo-
șle maternă își mângâie brazdele
bucurilor strănăe într-o panglică
de câplărească vârstă.

Vecina dumisale, o doamnă cu
accentuate reminiscențe de fru-
musețe dezmiardă din când în
când, la gât, un fluture de pan-
glică cu millocul sugrumat de o
agrafă ca într'un atlas botanic.

Lângă mine, peste culbul unei
farfurii satule, clocesc ca niște
aripi bategi, mâini harale și
chibzuite.

SERVICIUL SOCIAL

În cadrul acțiunii de ridicare a satelor s'a elaborat de cârmă legea pentru organizarea Serviciului Social, care a și fost pusă în aplicare. Realizarea noii instituții corespunde unor nevoi adânc simțite, pe care cercetări anterioare, inaugurate de Institutul social român și continuate prin activitatea de vară a echipelor regale studențești, le-au pus în evidență.

La conducerea Serviciului Social a fost chemat d. prof. Gusti. O alegere cât se poate de nimerită, dacă ne gândim la îndrumarea acțiunii de viitor a instituției. O alegere care consacra însă, în același timp, activitatea și meritele unui om. Profesorul de sociologie dela Universitatea din București își vede încununată munca și străduința dela catedră, generatoare de acțiune practică, pe teren. Prin cursul său de sociologie dela Universitate, d. prof. Gusti a născut în primul rând să și familiarizeze studenții cu fundamentarea teoretică a acestei științe. Prelegerea dela catedră ar fi fost numai o simplă oră de program, dacă profesorul Gusti n'ar fi înțeles ca în cadrul aceluia seminar al său, în care s'au pregătit toate elementele ce-i stau astăzi într'ajutor, să și deprindă studenții cu examinarea fenomenului social, în toată varietatea și complexitatea lui.

După delimitarea domeniului de preocupare al acestei științe, d. prof. Gusti și-a deprins studenții cu modul de cercetare a realităților sociale. Socotind apoi că în cadrul cercetărilor asupra realității românești, ceace trebuie studiat, în primul rând, este satul, cu unitate de viață specific națională, d. prof. Gusti a îndrumat în această direcție de preocupare activitatea Institutului social român. S'au întreprins acele interesante cercetări cu privire la trecutul, folclorul, viața familiară, obiceiurile împrejurările economice din satele românești, pe regiuni caracteristice. Rezultatele acestor cercetări au fost înfățișate în monografii.

Din ziua în care i s'a încredințat și conducerea Fundației Culturale „Principele Carol”, d. prof. Gusti a socotit necesar să și mușcăt care i s'a pus la dispoziție pentru a întregi cercetarea de studiu social cu o activitate practică. De aici îndrumarea care s'a dat echipelor regale studențești, pe urma activității cărora s'au cules rezultate apreciable, înfățișate de d. prof. Gusti în cadrul unor conferințe recente dela postul de radio.

Prin organizarea Serviciului Social, încredințat tot d-lui prof. Gusti, pentru că Suveranul a apreciat că trebuie utilizată la maximum, în interes colectiv, o pricepere și o energie creatoare care s'a afirmat în atâtea realizări — se completează în mod firesc un cadru de activitate, consacrat ridicării satelor.

Noua organizație, a serviciului social — de ridicare a satelor — toate posibilitățile de muncă activă personal pregătite, mijloace financiare, experiența de până acum și râvna de creație care pe toți ne însușește, pornește la drum sub cele mai bune auspicii.

Înaltul patronaj pe care l-a acordat Suveranul noii instituții, și alegerea conducătorului ei în persoana d-lui prof. Gusti om încercat la răspundere, vrednic și încrezător în posibilitățile de realizare, simbolizează garanția reușitei.

Satele românești, în suferință și marasm, așteaptă cuvântul de încurajare și fapta de bine.

Evenimente din urmă

Biserica din Stejaru

continuare din pag. 1-a

dat lucrătorului și sateanului o baie și o cantină, iar pentru igiena sufletească i-a dat o biserică.

Biserica din Stejaru!

Cooperativa „Albina” a durat un monument mai tare ca bronzul, care va putea sta de vorbă cu eternitatea, mărturie despre vrednicia înaintașilor. Generațiilor viitoare, să le slujească mereu și viu ca pildă și imbold.

Vasile Dorneanu

Aacțiune Culturală și creație efectivă

Cunoscuta scriitoare engleză, d-na Esylt Newbery, cu prilejul unei călătorii documentare pe care a făcut-o în țara noastră, organizează un ciclu de conferințe consacrat României, la Londra și în principalele orase ale Angliei. Ciclu de conferințe este intitulat: „Minunata Românie”. D-na Newbery și-a exprimat via satisfacție cunoscând o țară atât de minunată dăruită cum este România și consideră poporul român, indeosebi în lumina noilor ei orientări, drept o națiune pornită pe un drum de mare acțiune culturală și efectivă creație.

Clipi și răspândiți

Avântul

Breasla butnarilor din Mărăței

Vieța social-economică a strămoșilor noștri, cu toată vitregia timpurilor în care au trăit ei, a fost însă temeinic organizată. Astfel, meșteșugarii erau străns în „bresle”. O breaslă — numele îi vine din vechea limbă slavonă, dela cuvântul „bratstvo”, care s'ar traduce „înfrățirea” celor care practică același meșteșug — era pusă sub conducerea unui staroste. Acesta o reprezenta oriunde, îi susținea interesele și-i angaja marile lucrări.

Nu era meșteșug care să nu fie organizat, mai ales în marile orașe, în breasle. Astfel, sunt cunoscute breslele tăbăcarilor, coșocarilor, hornarilor, negustorilor, curelarilor, mindrigiilor, brutarilor și altele. Fiecare breaslă avea un steag, un sfânt ca patron și uneori chiar o biserică.

Orașul nostru — Piatra — fiind unul dintre cele mai vechi din Moldova, a avut și el, desigur, o vieță economică bine organizată, fiind un însemnat centru al bogatului bazin al Bistriței, care a strălucit întotdeauna prin lemnăria nesfârșită a muntilor, lemnărie de o superioară calitate. Nu se putea dar, să nu și aibă sediul o breaslă a meșteșugarilor în lemn, în acest vechiu târg domnesc. Și lucrul se confirmă într'un document din 1665, publicat de B. P. Hasdeu în „Revista Istorică a României”, Anul I, pag. 77-80. Iată acel document:

Piatra, 7 Mai 1665

† Adece noi butnaril de Mărăței, anume Vasile, starostea de butnari și Ionașco Dicu ot tam (=de acolo) și Axinte ot tam și Gheorghie Rusul ot tam și Toader a Doamnei ot tam i brat ego (=și fratele lui) Vasile și Dumitrașco sin (=fiul) Căzacu și Dumitrașco sin Dicu și Vasile sin Isac—noi toți scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru cum am vândut

nește dealnițe (=bucăți de pământ) ce au fost între Vaduri, a noastre a butnarilor, ce sînt de într'o piatră, ce este locul Beserecanilor, spre deal, pre o obrăjie ce iaste pre den gios de spre locul Bistriței până în Soci sub deal, într'un giugasru ce iaste un buir, în seamnele ceale bătrâne. Am vândut sventei mănăstiri Beserecanilor, când au vândut și târgovești dumbrava iară Beserecanilor și ne-au dat călugării 43 lei bătuți și atunci imbla leul 100 lei bani proști galbi, în zilele Dabija Vodă și aceale dealnițe le-am vândut când au trimis Dabija Vodă pre dumnealui pre Costantin Bantăș și pre Costantin Arapul să facem oameni de oaste.

Deci, noi, n'având ce face, să rădicăm acea nevoe, noi ne-am vorovit cu toții și am vândut aceale dealnițe Beserecanilor. Și n'aciastă tocmală au fost și dumnealui Costantin Bantăș și Costantin Arapul și Esac șoltuzul și popa Ionașco și Toderășco Hărco și alți orașanti bătrâni și tineri. Așea seriem și mărturisim noi cu acest adevărat zapis al nostru și întru urma noastră cine să va rădica de în feciorii noștri sau de în nepoții noștri, să scoafă nescare zapise, să mai zică, au treabă cu aceale dealnițe, ce să nu să mai crează aceale zapise, că noi de mare nevoe le-am vândut aceale dealnițe. Și pretru mai mare credință au iscălit acești boiari și șoltuzul au pus peceata orașului și popa Ionașco iscătitură și noi toți deagetele, ce să cheamă peceți, să se știe.

Mesița (=luna) Mai 7, Veleat 7173 (=1665).

Prin urmare, breasla butnarilor din Mărăței Pietrii, își vinde niște pământuri dintre vaduri — Vadurile de azi — mănăstirii Bisericanilor, pentru a-și plăti, către Domnul Țării, contribuția de oaste. Se știe din istorie că Dabija Vodă (1661-65) a făcut, din ordin turcesc, două

expediții împotriva nemților. Din această pricină Domnul și-a secătuit visteria și a trebuit să arunce „nevoia” pe capul târgoveților. Din cronica vremii mai aflăm că Dabija Vodă a pus și biruri nouă — „au scornit pogonări-tui de vii” și a făcut și bani noi — „făcut-au Dabija Vodă și bănărie de bani de aramă la Suceava”. Bani aceștia erau însă depreciati, căci leul cel bun „imbla 4 lei proști, galbi”.

Tot în amintita publicație a lui Hasdeu, la pag. 79, se mai află un alt zapis, din aceeași dată, din partea târgoveților din Piatra, care vând, tot m-rei Bisericanii, o dumbravă, tot dintre Vaduri, pentru 100 lei, căci „ne-au venit o nevoe ca să facem oameni de oaste” pentru Dabija Vodă.

Amândouă zapisele au „peceata târgului Piatra” — peceati ot Kamena—și sunt iscălitte de șoltuzul orașului.

Constantin Turcu

EPIGRAMA...

D-lui Dr. M. B. care a conferențiat recent despre univers.

„Plimbând-t calm printre toți sorți,
Cam amețit de voie bună,
Uimiți, la urmă, spectatorii
Căzuseră cu toți din tună...”

Lul Kogălniceanu...

Privind în jar ce-adeuce anu
Un square, un teatru, un bătrân...
A meditat Kogălniceanu:
„Ști... Piatra trece eu... rămân...”

Unel Doamne...

Și cu privirea o petrec
Cum merge-aerian nocturn...
Cu elueta ei, s'o trecut
Pîntr'un inel a lui... Saturn I

Vedor

ȘTIRI

— Duminică 5 Februarie a. c. au fost convocați un număr de intelectuali și șefi de autorități, într'o adunare generală de către „Fundatia Regală Principele Carol” în vederea organizării, și în județul nostru, a Căminelor Culturale. Se va alcătui statul Căminului Cultural Județean și statul Căminului Orășenesc. Adunarea se va face în sala de consiliu a Prefecturii.

Acestor Cămine li se va da în sarcină și punera în aplicare a legii serviciului social obligator.

Se dă ca sigură alegerea ca președinte al statului județean, a d-lui G. T. Kirieanu, un eminent cărturar.

Comunicat pentru PRESĂ

A avut loc la Breaza închiderea cursului de inițiere marinărească pentru comandanții străjeri.

Aceste cursuri de inițiere au fost urmate de 48 profesori, comandanți străjeri în localitățile de pe lângă ape, care vor încadra viitoarele unități de străjeri-marinari ce se vor forma anul acesta. Cursurile au fost predate de ofițeri de marină special puși la dispoziție Străjii Țării de către Ministerul Aerului și Marinei.

Important
Pentru proprietarii de imobile

Termenul până când se pot face declarații, pentru apartamente, camere mobilate s'au puturi închiriate, este până la 6 Februarie 1939.

Asemenea formulare de (Declarații) se găsesc de vânzare la Tipografia „Gh. Asachi” Piața Tăchel Corbu (casele Boiță).

La o aniversare...

continuare din pag. 1.

Apoi, odată cu sfârșitul mesel, obișnuita distrămăre din care se ses grupuri, grupuri domni într'o parte; doamnele în alta; pe alocuiri, amestec.

Cineva, afară, se joacă cu lumina; de-odată, prin bună voință dumisale, orbescăm prin întineric; trec obișnuite clipe de interogativă mirare apoi un moment solemn de liniște jungliat de un tipărit bărbătește domolit și, în sfârșit, lumină.

Privim atenți spre grupul buclucos; nimic însă de mare importanță. Daor o doamnă cu brețele de apună s'a înviorat ca un rac latins pe tavă; iar vecinul dumisale, dăruie tătămător întru

bucoavne, s'a „platnat” pușin. Iar cucoanele, amuzate de spectacol, sună în cor „stingerea”. Apoi, după ce observă că tere-nul e curățat de „culburi înamlice”, recunoscut inutilitatea „stingerei”. Și vechile grupuri, dislocate o clipă de spulberată speranță, se încheagă din nou.

Prizărită în ungherul de lângă bufet o tânără și de curând încheagă pereche se ascultă mal mult tăcând; apoi îndrăznețul Orpheu întinde gâtul spre Euridice, solfegându-i la ureche o melodie.

În sfârșit începe și flacăra unei discuții, purtată desigur asupra timpului, de vreme ce dă-

sur privește atent și mângăie în delung ceasul — brățară dela mână modernei Euridice.

Culva, proeminentă figură a orașului, i se solicită o conferință referitor la „cartea cu poze”. Ar ține-o dar nu cade de acord asupra sălilor. Prea sunt mici toate pentru ca să poată potoli afluența dornică de cultură.

Ghemuite într'un colț, un buchet de doamne își pleacă petelele sub vântul soapelei ca spițele în leagănul zefirului; apoi ritmic se învioră ca un malacof cu fășit de menuet.

Și privindu-le adusu-mi-am aminte de un tablou al lui Rembrandt în care, plecați peste masa de operații, cărunții săi discipoli clopătesc cadavrul cu priviri lăcomie.

Iar vremea se scurge caldă și

plăcută cu observații sugestive și glume pline de mlez.

Apoi liniște și somnolență; doar la masa de alături, la o partidă de pocher, o doamnă tânjește după un „valet” în timp ce unul din parteneri se plînge că a pierdut cu două dame în mână; nu mă pricep la pocher dar de data asta parcă înțeleg și eu ceva. Apoi nu mai înțeleg nimic.

Mă cuprinde un plictis de moarte; les, mă îmbrac și plec. Afară e beznă, să-ți tai culcuș în ea. Și pretutindeni liniște de moartă. Doar o buhnă trezește o clipă ungherele puștii ale unei case netencuite. Mă obsedează noțiunea de liniște. Și ploaia care-și cernă plictisul, în timp ce eu târăsc prin cletul glodului o pereche de șoșoni mai largi cu vreo trei numere

decât al mel, luați în pripă dela garderobă. Ca orice om la ananghie, mă refugiez și eu în filosofie.

Hei, Spinoza, nenorocitele îndrăgostiți, dacă te-ai fi născut cu trei secole mai târziu, și dacă ai fi șlefuit lentile pentru ochelari într'un oraș care s'ar fi numit altfel decât Amsterdam și dacă te-ai fi întors ca-și mine acasă la un ceas la care până și cobeale își leagănă pliscul a somn, n'aș mai fi găsit niciodată hordă în minunatele tale paisagii pantele.

Căci viața și mișcarea nu o vedem mai niciodată; dar moartea ne pătrunde.

Degeaba! Nu te mai erez, Baruch Spinoza!

Conet-Emil Dănculea

Unire între Rege și popor

Prima ședință a organelor directoare din „Frontul Renașterii Naționale” din 26 Ianuarie a constituit o manifestare extrem de puternică a solidarității românești. Fără îndoială că reprezentanții actuali ai mișcării de regrupare românească nu se consideră ca singurii deținători ai voinței poporului. Prea Sfinția Sa Patriarhul exprimă, în cuvântarea sa, speranța că în curând parlamentul tuturor valorilor românești să ia ființă și astfel națiunea să-și poată găsi reprezentanța ei completă, care să o poată conduce spre realizarea obiectivelor generale. Organele de direcție întrunite, sunt însă precursorii și pregătitorii acestei organizări definitive a politicii unitare românești.

S-au amintit în această memorabilă ședință liniile mari în cadrul cărora se va desvolta, de aici înainte, viața publică și națională. În primul rând cum era și normal, s'a subliniat *ideea unității politice* a României, unitate realizată prin organizația politică unică și mai ales prin legătura directă între Rege și Popor. Fiindcă națiunea se va oglindi în această organizație politică în mod normal, prin

câmpurile ei de activitate și prin capacitatea ei de creațiune, Suveranul va avea în imediata Lui apropiere imaginea veridică a țării.

În al doilea loc s'a insistat asupra *ideii de ordine și liniște*, idee cardinală în momentul refacerii materiale și morale a unui stat. Este vorba de „*ordinea publică și liniștea atât de necesară pentru a asigura o puternică solidaritate etnică*”—așa cum a spus Primul Ministru al Țării. Fără ordine, unitatea necesară națională este periclitată. Fără ordine și liniște vom fi pradă dușmanilor ce așteaptă în afara granițelor primul semn de slăbiciune al statului nostru. În aceeași ordine de idei s'a subliniat apoi *ideea interesului obștesc*, care trebuie să domine întreaga activitatea statului. Din moment ce punem Patria mai presus de orice, este firesc să lucrăm în primul rând pentru colectivitatea etnică și istorică, în care trăim.

Politiceste, toate aceste idei esențiale pentru structura noului stat român se pot concentra într-o singură realitate istorică: *uniunea între Rege și Popor*.

INTERNA

Noul guvern, constituit în ziua 1 Februarie are o dublă semnificație. Una este aceea de primenire a conducerii departamentelor prin numirea unor miniștri tineri și energici, întinerindu-se astfel și ritmul de viață politică și gospodărească a țării. Pe lângă miniștrii mai vechi, din care mulți și-au păstrat locul lor, s'au introdus alte energii tinere care să dea un nou imbold treburilor lăuntrice. Pe de altă parte felul cum s'au organizat unele ministere, arată grija deosebită pe care Suveranul Țării, M. S. Regele Carol II, o arată vieții economice. Și dacă, pe această cale, se va ajunge la o redresare în gospodăria și avutul țării, guvernul actual va bine merita dela Patrie. Căci prin buna stare economică a statului și cetățenilor se vor rezolvi multe nevoi în toate direcțiile. O țară săracă nu poate progresa, căci civilizația nu se desvoltă în sărăcie. Acest lucru trebuie să-l fi avut în vedere Regele nostru când, prin constituirea noului guvern, din energii tinere, urmărește să dea o continuă și puternică îndrumare vieții economice. Numirea noilor Înalți Re-

sidenți Regali a ținuturilor se pare că a avut în vedere același ritm tinerec, în care țara își pune nădejdea.

Poporul nostru cuminte are conduceră vrednică. Și de câte ori au avut o conduceră vrednică, Românii au răbbit printre cele mai mari greutăți și au biruit.

EXTERNĂ.

Săptămâna care se încheie, a fost așteptată cu mare nerăbdare. Era așteptată pentru că trebuia să vorbească Fuhrerul Hitler. Și fuhrerul a vorbit. Discursul de Luni seara al d-lui Hitler s'a deosebit întrucâtva de celelalte de până acum. Mai întâi, conducătorul Germaniei n'a mai tipat ca altădată, ci a vorbit mai potolit așa cum i se șade unui om cu greutate și răpundere, și care a stat cândva de vorbă cu englezul Chamberlain. În al doilea rând, discursul cancelarului n'a mai ridicat revendicări teritoriale în Europa, ca altădată. A ridicat însă revendicări coloniale, cerând restituirea coloniilor pe care le avea Germania înainte de războiu.

Pe această chestiune nu putem încă ști cum se va împăca d. Hitler cu Anglia, cu toate că d. Chamberlain,

în Parlamentul englez, a declarat că salută cu satisfacție discursul cancelarului german. Firește, mai cu seamă în ceea ce privește cooperarea dintre cele două popoare. Numai că d. Hitler, vede posibilitatea acestor cooperări doar în urma retrocedării coloniilor care ar decongestiona Germania de oameni, i-ar aduce materii prime și i-ar creia debuseuri.

În momentul de față deci, antenia lumii,—pentru care războiul spaniol și chiono-japonez par a fi niște simple divertismente,—este îndreptată către această luptă de diplomație, între Germania și țările ce stăpânesc vechile ei colonii.

Și parcă vedem că până la urmă Hitler va isbuti. Prea a dat dovezi de tărie până acum.

Croniz

STRAJEREȘTI.

— D-l Profesor N. Pascu, comandantul Legiunii de Străjeri din județul nostru s'a întors dela congresul comandanților ce s'a ținut la Brezua între 20 — 30 Ianuarie a. c.

D-sa a primit noi instrucțiuni și directive pentru organizarea și activitatea străjerească.

— Duminică 5 Februarie a. c. stolul școlii primare din Bodești de jos va sfîrși și ridica Pavilionul Național, în cadrul unei solemnități înălțătoare.

Desăvârșirea Unirii

Unirea Națională nu a fost numai un ideal geografic sau politic, ci mai ales unul sufletesc. Peste imperativul etnic, care ne porunca istoricește să parvenim la limitele fixate nouă de așezarea Neamurilor, a dăinuit permanent imperativul spiritual al etnosului românesc: *regăsirea spirituală a neamului*.

Această unitate a avut rolul ei istoric și nostalgia acelor timpuri de coeziune, când s'au făurit puternicele legături ale psihologiei românești, a revendicat totdeauna întoarcerea la unitatea pierdută. Aveam de împlinit un rol civilizator aici la Porțile Dunării, după cum în trecut jucasem rolul de scut al civilizației.

Avem de împlinit o chemare de cultură și creație, a realizare a propriilor noastre destine, pe care viștea istoriei noastre ne împiedicase să o trăim.

Acestea sunt direcțiile mari ale istoriei noastre prin raport la unire. Ziua de 24 Ianuarie însemnează deci o comemorare a tendințelor celor mai profunde ale neamului românesc. Dar nu numai o comemorare ci și o

revizuire a necesităților și sensurilor istorice actuale.

Fiindcă astăzi unirea trebuie neapărat să se realizeze definitiv și în profunzime, după cum războiul a împlinit-o în datele ei exterioare, teritoriale și politice. Se poate spune chiar că evenimentele și transformările din ultimul timp au fost dictate de imperativul realizării complete și profunde a Unirii.

Neamul nostru, deși extraordinar de puternic, leagă în fragmentele lui istorice climatul acela al unirii perfecte, care este produsul convețuirii, al schimburilor de idei și al obișnuinței. Adus din nou în limitele lui firești, poporul trebuia educat în sensul redobândirii acelei psihologii unitare a neamului. Vremurile au voit însă ca poporul nostru să rămână încă în stare de diviziune interioară, ideologică și politică mai înainte de a se fi restaurat sensibilitatea estompată a solidarității spirituale.

Astăzi se urmărește refacerea unei stări de suflet în contra căreia au luptat zădarnic divergențele, de-

magogiile și intrigile străine. Ziua de 24 Ianuarie dă prin urmare o semnificație reală, activă, nu una formală, decorativă; nu sârbătorim adică un lucru trecut, scos din viață și relegat în amintire, ci un lucru viu actual, — pe care-l trăim cu toții.

Unirea Românilor este în mers și ea constituie obiectivul esențial al regimului politic de astăzi. Trebuie să ne deprindem a simți toți într'un fel asemănător. Trebuie să regăsim adică unitatea sufletescă în forma ei inițială, așa cum era când împrejurările istorice ne-au forțat s'o desmembrăm. Când acest fenomen se va produce, și când el va fi realizat blocul sufletesc al poporului, atunci se va putea permite diferențierea trecută, dacă necesitățile o vor cere.

Până atunci, însă cea mai înaltă datorie a noastră, a tuturor, este să fim soldații unirii. Așa cum Majestatea Sa Regele Carol II, cu instinctul sigur al Monarhiei a înțeles și ne-a cerut. Așa cum ne cere istoria noastră întreagă și imperativul clipei de față.

Pentru buna rânduială

EDILITARE

Un grup de cetățeni ai orașului Piatra, având locuințele în cartierul de lângă gară—bulevardul Emil Costinescu, bulevardul Regina Elisabeta, str. Căpitan D. Borcea, str. Adamescu, etc. au adresat un memoriu d-lui Col. Sandu Chiriac, primarul orașului, rugându-l respectuos să binevoiască a avea în vedere nevoia urgentă de a betona canalul de scurgere care este acoperit cu scânduri.

Acest canal servește de scurgere instalațiilor

sanitare ale căminului de ucenici, fabricii Bistrița și câtorva locuințe.

„Pentru sănătatea casei noastre — scriu cetățenii în memoriu — și pentru buna impresie ce trebuie să facă orașul nostru, celor ce scoboară din tren, se impune ca betonarea infecțiosului canal să se facă înaintea oricăror altor lucrări edilitare ale orașului”.

Suntem siguri că d-l primar va da o deosebită atenție acestei drepte și urgente cereri.

Educația Patriotică a Tineretului

Forța morală și materială a unui neam reiese din unirea lui sufletescă și din înfrățirea în slujba aceluiași idealuri. Ea trebuie adusă la conștiința puterii și existenței ei prin cultură. Nu este nicio îndoială că adevărata funcțiune a culturii aceasta trebuie să fie: interesele superioare ale neamului. Cultura a fost lăsată până acum să crească în voe, fără a i se imprima directivele ei adevărate, fără a i se da, adică, nor-

mele patriotice de acțiune. S'a întâmplat astfel că dacă am avut rezultate intelectuale excelente nu am avut până acum rezultatele morale la care neamul era în drept să se aștepte. A trebuit să se umple lacuna educației morale și patriotice a tineretului pentru ca funcțiunea morală a culturii să reintre în făgașul ei.

Suveranul a descifrat și această necesitate imperioasă a vremii noastre și a recut imediat la înfăptuire

Educația Patriotică a Tineretului

Continuare din pag. 3-a

prin crearea străjeriei.

Srăjeria a pornit prin urmare din nevoia, simțită tot mai mult, de a se da o bază sufletească unitară tinerelor generații și a realiza astfel, într-un timp cât de scurt, o perfectă solidaritate sufletească a Românilor. Străjeria a venit să se altoiască pe vechiul sistem pedagogic și cultural, cu ce avea el original și românesc, slujind idealurilor morale neglijate până acum: iubirea de patrie și disciplină. Pe aceste două idei se formează instituțiunea străjeriei. Iubirea de țară a existat întotdeauna în sufletele românești. Dar trebuie să ne obișnuim a avea conștiința unității și solidarității noastre de neam chiar și în clipele de pace. Trebuia în același timp să legăm indisolubil iubirea noastră de Țară cu iubirea ordinei și disciplinei, fără de care orice sacrificii și orice sentimente frumoase sunt zărdanice.

Regele Țării a conceput o redresare, în direcția a-mintită, prin canalizarea sufletului tineresc. Srăjeria pregătește blocul moral al tineretului iubitor de țară și disciplinat. Nu există educație mai necesară și mai profund națională ca aceea ce se înfăptuește astăzi prin străjerie, sub semnul iubirei de patrie și a ordinei. Străjeria trebuie s'o concepem toți sub lumina aceasta curată și trebuie din această cauză s'o sprijinim. Suntem astăzi într-o Europă unde solidaritatea națională joacă un rol mare. Orice disciplină care ajută prin urmare la creșterea solidarității noastre românești este binevenită. Cu atât mai importantă însă este o atare operă, cu cât ea sădește mai adânc. Și desigur că nu poate fi educația mai puternică a sufletelor decât ceea ce se face în căldura și idealismul psihologiei tinere.

Srăjeria are acest rol.

Căminul Cultural „Gh. Asachi”

din Piatra-Neamț

În ziua de 29 Ianuarie a. c. a avut loc adunarea generală ordinară a membrilor „Căminului Cultural Gh. Asachi” de pe lângă Școala Normală de băieți Piatra-Neamț, la care au luat parte: corpul didactic și elevii și elevele de cl. VIII-a dela Școalele Normale de băieți și fete, învățătorii și învățătoarele din satele Dărmănești și Gârcina și preotul parohiei Dărmănești, numeroși săteni din satele numite.

Adunarea generală a fost prezidată de d-l profesor Virgil Dobrescu directorul șc. normale de băieți care rostește un cuvânt despre „Însemnătatea și rolul Căminului Cultural în viața neamului”. Au mai luat apoi cuvântul D-na Eufrosina Săvescu dir. șc. norm. fete pr. Crivăț și alții.

D-l inst. Mihai Avadanei, secretarul adunării, expune activitatea căminului.

S-au hotărât următoarele: a) după aprobarea de către Fundațiile Culturale Regale Principele Carol, a fuzionării Cămin. Cultural „Gh. Asachi” cu Soc. Culturală „Concordia” din Gârcina și conform legii de organizare a Serviciului Social Român, Căminul Cultural se împarte în mai multe secții și anume:

Una în Gârcina, sub conducerea inv. Cazacu, alta în Dărmănești sub conducerea pr. Crivăț și o a treia, secția banelor gospodine de sub conducerea d-nei Eufrosina Săvescu, iar pe lângă secția Dărmănești să ia ființă și subsecția Cîrteii.

Aceste secții vor avea o

organizare asemenea secției centrale Dărmănești; adică vor avea în afară de celelalte organe conducătoare, câte un președinte ce va fi confirmat de organizarea centrală.

b) S'a propus apoi înființarea unei școli fărănești în satul Gârcina și trecerea la imediata ei realizare.

c) Facerea unei băi populare și a unui dispensar, pentru care s'au fixat fondurile. Se va aduce în sat și biblioteca sătească donată de D-l Beiu Paladi și dată în seama normaliştilor ce vor împărți cărți sătenilor.

Toate aceste proiecte, potrivit nevoilor și conform legii Serviciului Social, vor veni în ajutorul satelor Dărmănești și Gârcina și vor da un minunat prilej tinerilor normalişti înzestrați cu mari puteri de muncă, a veni în contact cu realitatea satelor noastre, oferindu-le și terenul favorabil a conlucra cu intelectualii satelor, identificându-se astfel cu nevoile neamului.

Elevii vor lucra și monografia Com. Gârcina.

SCOLARE

— Asociația profesorilor secundari din Piatra-N. într-o adunare generală a hotărât a interveni pe lângă forurile în drept să se încredințeze organizarea căminelor culturale în orașul și județul nostru. Profesorimea înțelege prin aceasta să se pună, înaintea tuturor, cu tot ce are ea ca putere de muncă, în slujba educației culturale și sociale a patriei.

INFORMAȚIUNI

— Vineri, 3 Februarie, a sosit în localitate d. Inspector g-ral Gh. Dumitrescu, pentru a face inspecțiile cerute în vederea acordării titlului de definitiv, în învățământul secundar, pentru Matematici d-rei Marg. Borș dela liceul de fete și Mihai Botez dela liceul de băieți „Petru Rareș”.

— Joi 2 Febr. a. c. s'au deschis cursurile Școlii Țărănești din Târcău-Neamț sub auspiciile Fundației Culturale Regale „Principele Carol” de către Căminul din acea comună, de sub președinția d-lui învățător Calistrat Bogdan.

— Asociația „Ceahlăul” pregătește un bogat program de sătători culturale, piese de teatru și baluri.

Beneficiile realizate vor servi în primul rând angajării unui antrenor pentru ridicarea clasei sportului.

— La liceul „Petru Rareș” din localitate au început examenele particulare, care vor dura până la 10 Februarie. În această sesiune se dau numai lucrări scrise. Partea a doua a examenului, — cu lucrări scrise și orale — se va ține în luna Iunie.

— În ziua de 25 Ianuarie 1939, la ora 12, un copil surd-mut și paralizat din naștere, Petru Ioan Niță, din satul Grași, Neamț, a căzut în iântăna pe când încerca să scoată apă. Parchetul a autorizat înmormântarea.

— În seara de 26 Ianuarie 1939, în dreptul satului Vânători, pe malul râului Bistrița, s'a găsit cadavruul unui copil nou născut, adus de râu și aruncat pe mal. Fiind un loc dosnă, a fost descoperit după câteva zile. Cadavruul a fost dus la morgă. Mama copilului este arestată.

Locuitorul V. V. Pristavă din Orbic-Neamț, plecând de acasă, și-a lăsat singur în locuință pe fiul său, în etate de 9 ani. La întoarcere, părintele și-a găsit copilul mort.

Șeful postului de jandarmi a arestat preventiv pe Pavel și Nicu Cristavu, care se jucaseră cu o armă de vânătoare, cu care au omorât din imprudență pe nefericitul băiat.

Lucrătorul Coman Vivențiu angajat al societății forestiere „Albina”, a fost grav mutilat de un arbore ce s'a prăbușit peste el, în timp ce lucra la tăierea copacilor din pădurea Mieruș-Brate.

În urma instrucțiunilor primite dela Statul negustoresc central, cel 200 de angajați din orașul nostru s'au întrunit sub președinția d-lui D. Coman și au hotărât să adere în bloc la Frontul Renașterii Naționale.

RUBRICA SPORTIVA

— Asociația Sportivă și Culturală „Ceahlăul” hotărâtă să joace și în viitor același important rol în viața sportivă și culturală a regiunii, a început intense pregătiri în vederea noului sezon.

În adunarea generală extraordinară ce a avut loc la 26 Dec. 1938 Asociația „Ceahlăul” și-a ales următorul comitet:

Vice președinți: D-nii Gh. Iliescu și P. Bălănescu; ctdor-activ g-ral. d-l Șt. Pecek; Secretar: d-l av. I. Măță; Casier: d-l Gh. Turinelli; Contabil: d-l I. Diaconu; Membrii: d-nii I. Antohie și Gh. Dobrin; iar membrii supleanți: d-nii Magistrat C. Grigoriu, George Jachet și I. Trautzel. Comisia de cenzori fiind formată din d-nii: Aurel Cirillo Stelian Păunescu și M. Matasaru, iar cenzori supleanți d-nii C. Ciuca și D. Burlacu.

Președinția Comitetului va fi deținută de o personalitate locală, care, cu siguranță va determina o nouă epocă înfloritoare pentru sportul local, care a acceptat această calitate și așteaptă aprobarea unor foruri de care depinde.

Societatea Națională de Cruce Roșie A ROMÂNIEI FILIALA PIATRA-N.

No. 11 din 1 Febr. 1939

Convocare

În conformitate cu art. 26 din reg. filialelor, se aduce la cunoștință membrilor filialei Piatra-N. că Adunarea Generală, se va ține în ziua de 7 (șapte) Februarie 1939, ora 6 după amiază în localul Liceului de Fete din localitate.

Dacă nu se va întruni No. legal de membri, se va ține a doua adunare la 14 Februarie 1939, aceeași oră și local, cu oricâți membri vor fi și fără o altă convocare.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Darea de seamă de activitatea filialei pe anul 1938.
3. Căutarea situației financiare și a procesului verbal al cenzorilor.
4. Descărcarea Comitetului filialei de gestiunea sa pe anul 1938.
5. Diverse în legătură cu bunul mers al filialei.
6. Alegerea unui nou comitet de administrație și conducere.

Președinte, Elvira Colonel Lecca

Secretar, V. Iov

„Avântul”

„Avântul”

România
Tribunalul Jnd. Neamț S. I.

Alipit și Publicație de Vânzare

No. 379

Anul 1939 Ianuarie 31

Prin jurnalele No. 500 din 12 Decembrie 1938 și No. 6 din 16 Ianuarie 1939 ale d-lui Judecător tutelar al Tribunalului Neamț s'a hotărât vânzarea prin licitație publică înaintea acestui Tribunal, a terenului în suprafața de 8463 (opt mii patru sute șasezeci și trei) metri pătrați lot de casă situat în vatra satului Girov Plasa Războeni Comuna Girov, Județul Neamț, megieșindu-se la răsarit cu grădina lui Gh. Ciubotariu și Vasile Gh. Zaharia, la apus cu Păraul Negru, la miază-zi cu grădina urmașilor lui Ilie Gh. Balan și la miază-noapte cu moștenitorii lui Neculai Manoleasa, teren care este străbătut în partea deșpre apus de șoseaua Girov-Dănești.

Pe acest loc se găsesc plantați 9 (nouă) nuci în vârstă de 13 ani fiecare și un plop bătrân.

Proprietatea terenului aparține în indiviziune și în proporții egale de câte o jumătate, d-nei Elena Ioan Balan, văduvă, domiciliată în Orașul Piatra-N. Strada St. Neculai No. 23 și minorului Eduard Ioan Balan cu același domiciliu, care în operațiunea de vânzare este reprezentat prin tutorul său ad-hoc Neculai Maxim comerciant din Piatra-Neamț Strada Carol.

Vânzarea prin licitație publică a acestui teren cu plantațiile de pe el se va face înaintea Tribunalului Județului Neamț Secția I, în localul său din Orașul Piatra-Neamț strada Lascăr Cartier, în ziua de 21 Martie 1939 orele 13, începându-se strigările de la suma de 100.000 (una sută mii) lei.

Din prețul rezultat jumătate se va elibera tutricei legale a minorului sus numit d-na Elena Ioan Balan, iar cealaltă jumătate se va consemna ca proprietatea minorului Eduard Ioan Balan. Alle condițiuni de vânzare nu sunt.

Prim Președinte,

(ss) GH. STRAT

Șef Portărel,

(ss) I. Giuglea

Dos. Nr. 454/1939

De vânzare

La Tipografia

„GH. ASACHI”

cum și la debite și librării
formulare

DECLARAȚII

pentru proprietari și chiriași.

Termenul până Marți 7 Febr. c.